

4^ο Κεφάλαιο_Η Λατινοκρατία και η παλαιολόγεια εποχή (104-1453). Ο ύστερος μεσαίωνας στη Δύση

[Ερωτήσεις ανάπτυξης]

- [14354] **2.α.** Ποια ήταν η πνευματική επίδραση που άσκησε το Βυζάντιο στη Ρωσία, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς;
- [14360] **2.α.** Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης: με ποιες ενέργειες ο αυτοκράτορας Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος επιχείρησε να αναζητήσει βοήθεια από τη Δύση και ποιο ήταν το αποτέλεσμα των προσπαθειών αυτών;
- [14361] **2.α.** Η περίοδος από το 1270 περίπου έως το 1330 ήταν περίοδος κρίσης: να τεκμηριώσετε την παραπάνω ιστορική διαπίστωση αναφέροντας δύο λόγους.
- [14364] **2.α.** Αυτοκρατορία της Νίκαιας: να αναφερθείτε στα επιτεύγματα του Ιωάννη Βατάτζη στον τομέα της εσωτερικής πολιτικής και της οικονομίας.
- [15622] **2.β.** Ποια ήταν η αποφασιστική μάχη που έκρινε το μέλλον της Χερσονήσου του Αίμου το 1389 και ποιο το αποτέλεσμα της;
- [15635] **2.β.** Ποιες δυνάμεις συγκρούστηκαν στη μάχη του Κοσσυφοπεδίου (1389) και ποιο ήταν το αποτέλεσμα της μάχης για τους αντιπάλους;
- [15636] **2.β.** Ποιες στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις συνέβαλαν στην ανάπτυξη της στρατιωτικής ισχύος των Οθωμανών;
- [15637] **2.β.** Ποια ήταν τα επιτεύγματα του αυτοκράτορα της Νίκαιας Ιωάννη Βατάτζη στον χώρο της εσωτερικής πολιτικής;
- [15727] **2.β.** Πώς εξελίχθηκε η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το 1453;
- [15730] **2.β.** Σε ποια πόλη της βυζαντινής αυτοκρατορίας έλαβαν μεγαλύτερες διαστάσεις οι κοινωνικές συγκρούσεις και πώς εξελίχθηκαν ως τα μέσα του 14ου αιώνα;
- [15775] **2.α.** Να αναφερθείτε στην πίεση που άσκησαν οι Οθωμανοί Τούρκοι στην αδύναμη Βυζαντινή Αυτοκρατορία μετά τη μάχη του Κοσσυφοπεδίου (1389). **2.β.** Ποιες ήταν οι αιτίες της κρίσης της φεουδαρχίας στον ύστερο Μεσαίωνα;
- [15785] **2.β.** Να εκθέσετε τους λόγους που συνέβαλαν στην οργάνωση του κράτους των Οθωμανών.
- [15792] **2.β.** Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που ενίσχυσαν την οργάνωση του οθωμανικού κράτους (14ος αι.);
- [15832] **2.β.** Ποια ήταν η βοήθεια της Δύσης κατά τις κρίσιμες ώρες πριν από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης και ποιο το αποτέλεσμα της βοήθειας αυτής;
- [15833] **2.β.** Ποιες δημογραφικές και οικονομικές εξελίξεις συνέτειναν στην κρίση της φεουδαρχίας κατά την περίοδο 1270 ως 1330;
- [15834] **2.β.** Τι ήταν στο οθωμανικό κράτος το σώμα των γενιτάρων;
- [15846] **2.β.** Γιατί η Μόσχα θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης;
- [15860] **2.β.** Να παρουσιάσετε τις προσπάθειες που κατέβαλαν οι βυζαντινοί αυτοκράτορες Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος και Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος για εξασφάλιση βοήθειας από τη Δύση λόγω του κινδύνου της προέλασης των Οθωμανών Τούρκων και τα αποτελέσματα των προσπαθειών αυτών.
- [15861] **2.β.** Να παρουσιάσετε τις σημαντικότερες στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις των Οθωμανών κατά τον 14ο αι..
- [15862] **2.β.** Να παρουσιάσετε τα μέτρα που πήρε ο αυτοκράτορας της Νίκαιας Ιωάννης Βατάτζης σε επίπεδο εσωτερικής και οικονομικής πολιτικής και πού αποσκοπούσαν.
- [15866] **2.β.** Ποια ήταν η εσωτερική πολιτική του αυτοκράτορα της Νίκαιας Ιωάννη Βατάτζη;
- [15868] **2.β.** Ποια ήταν η ιστορική πορεία της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας;
- [15874] **2.β.** Να παρουσιάσετε τον χαρακτήρα και την εξέλιξη των κοινωνικών συγκρούσεων στη Θεσσαλονίκη του 14ου αι.
- [15881] **2.β.** Να παρουσιάσετε αναλυτικά τα επιτεύγματα του μονάρχη της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας Ιωάννη Βατάτζη στην εσωτερική (οικονομική και κοινωνική) και εξωτερική πολιτική.
- [15882] **2.β.** Σε ποιες στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις προέβησαν οι Οθωμανοί κατά την οργάνωση του κράτους τους τον 14ο αιώνα;
- [15884] **2.β.** Σε ποιες γεωγραφικές περιοχές και με ποιους τρόπους συνεχίστηκε η επιρροή της πνευματικής παράδοσης του Βυζαντίου μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης;
- [15898] **2.β.** Πώς κατάφερε ο Ιωάννης Βατάτζης να καταστήσει την αυτοκρατορία της Νίκαιας διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη;
- [15911] **2.β.** Ποια ήταν τα επιτεύγματα της εσωτερικής πολιτικής του Ιωάννη Βατάτζη στην Αυτοκρατορία της Νίκαιας;
- [15916] **2.β.** Ποια ήταν η δράση των Ζηλωτών κατά την περίοδο των κοινωνικών ταραχών, που έλαβαν χώρα στη Θεσσαλονίκη τον 14ο αιώνα;
- [15917] **2.β.** Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις των Οθωμανών τον 14ο αιώνα;
- [15965] **2.β.** Πώς δέχθηκε ο βυζαντινός λαός τις συμφωνίες της Συνόδου της Φερράρας – Φλωρεντίας;
- [17043] **2.β.** Να αναφέρετε τις στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις των Οθωμανών, που συνέβαλαν στην οργάνωση του κράτους τους.
- [17044] **2.α.** Ποια ήταν η τελευταία προσπάθεια του αυτοκράτορα Ιωάννη Η΄ Παλαιολόγου, για να εξασφαλίσει τη βοήθεια της Δύσης;
- [17212] **2.β.** Τι αποφασίστηκε στη Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας και πώς επηρέασαν οι αποφάσεις της Συνόδου τις σχέσεις του Βυζαντινού λαού με τους Λατίνους;
- [17326] **2.α.** Να περιγράψετε τα επιτεύγματα του Ιωάννη Βατάτζη στον χώρο της εσωτερικής πολιτικής και της οικονομίας.
- [17330] **2.α.** Ποιοι παράγοντες συνέβαλαν στην ανάπτυξη της στρατιωτικής ισχύος των Οθωμανών Τούρκων;

- [17405] 2.α. Ποιες ήταν οι συνέπειες από την οικονομική εξαθλίωση των φτωχών και την επιβολή νέων φόρων στη Δύση στα τέλη του 13ου και στις αρχές του 14ου αι.;
- [17406] 2.β. Ποια ήταν τα επιτεύγματα του Ιωάννη Βατάτζη στην εσωτερική του πολιτική σε κοινωνικό, στρατιωτικό και οικονομικό πλαίσιο;
- [17459] 2.β. Να παρουσιάσετε τις προετοιμασίες και τις κινήσεις των Οθωμανών πριν την τελευταία τακτική πολιορκία της Κωνσταντινούπολης και τις αμυντικές προσπάθειες των υπερασπιστών της. Ποια ήταν τα πλεονεκτήματα των Οθωμανών έναντι των Βυζαντινών που έκριναν την έκβαση της πολιορκίας;
- [17462] 2.β. Πώς προέκυψε η Σύνοδος της Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439) και ποια απήχηση είχε στους Βυζαντινούς;
- [17463] 2.β. Πώς ιδρύθηκε το κράτος της Ηπείρου, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους, και πώς εξελίχθηκε ως το 1230;
- [17467] 2.β. Ποιοι ήταν οι στόχοι και πού οφείλεται η αποτελεσματικότητα της εσωτερικής πολιτικής του Ιωάννη Βατάτζη στην αυτοκρατορία της Νίκαιας σε κοινωνικό, στρατιωτικό και οικονομικό επίπεδο;
- [17514] 2.β. Σε ποιες προκαταρκτικές ενέργειες προέβη ο Μωάμεθ Β΄ πριν από την τακτική πολιορκία της Κωνσταντινούπολης;
- [17578] 2.β. Ποια ήταν η ιστορική πορεία του κράτους της Ηπείρου;
- [17580] 2.β. Ποια ήταν η ιστορική πορεία του κράτους της Ηπείρου;
- [17587] 2.β. Να παρουσιάσετε τις σημαντικότερες στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που συνέβαλαν στην ανάπτυξη της ισχύος των Οθωμανών και στην οργάνωση του κράτους τους.
- [17588] 2.β. Ποιοι συγκρούστηκαν στη μάχη του Κοσσυφοπεδίου (1389) και ποια ήταν η έκβασή της;
- [17637] 2.β. Ποιες ήταν οι αιτίες των κοινωνικών εξεγέρσεων στη Δυτική Ευρώπη του ύστερου Μεσαίωνα και ποια τα αποτελέσματά τους;
- [17639] 2.β. Πώς πραγματοποιήθηκε το έργο της ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τον Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγο;
- [17647] 2.β. Να παρουσιάσετε την ιστορική πορεία της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας.
- [17727] 2.β. Με ποιον τρόπο έγινε η κατάκτηση της Μ. Ασίας από τους Οθωμανούς;
- [17730] 2.β. Πώς οργανώθηκε το κράτος των Οθωμανών μετά την κατάκτηση της Μ. Ασίας;
- [17732] 2.β. Να εξηγήσετε με ποιον τρόπο η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου επέδρασε στην Ευρώπη μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
- [17934] 2.β. Να περιγράψετε τον τρόπο με τον οποίο εξελίχθηκε η μάχη του Κοσσυφοπεδίου (1389) και να προσδιορίσετε τις συνέπειές της.
- [17935] 2.β. Να εξηγήσετε πώς και πού επιβίωσε η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου μετά την άλωση του 1453.
- [17938] 2.α. Πότε και από ποιους ιδρύθηκε η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας και ποια ήταν η εξέλιξή της;
- [18073] 2.β. Κάτω από ποιες συνθήκες πήραν τον έλεγχο της Θεσσαλονίκης οι Ζηλωτές και ποια ήταν η τύχη του καθεστώτος που εγκαθίδρυσαν;
- [18074] 2.β. Σε ποιες ενέργειες προέβησαν ο Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος (1391-1425) και ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος (1425-1448) για την ενίσχυση του βυζαντινού κράτους απέναντι στον οθωμανικό κίνδυνο και ποια αποτελέσματα είχαν οι πρωτοβουλίες τους;
- [18077] 2.β. Ποιοι παράγοντες προκάλεσαν την οικονομική κρίση που παρουσίασε η Δυτική Ευρώπη από το 1270 περίπου ως το 1330 (ύστερος Μεσαίωνας);
- [18083] 2.α. Πόσο βοηθήθηκε η Δύση τους Βυζαντινούς κατά την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης από τον Μωάμεθ Β΄ και πώς έφτασε στο τέλος της η Βυζαντινή Αυτοκρατορία;
- [18084] 2.β. Να αναφέρετε το έργο του Ιωάννη Βατάτζη, ως αυτοκράτορα της Νίκαιας, στους τομείς της εσωτερικής πολιτικής και της οικονομίας.
- [18303] 2.α. Με ποιες ενέργειες κατόρθωσε ο Μιχαήλ Παλαιολόγος να ανακτήσει την Κωνσταντινούπολη (1261);
- [18312] 2.α. Τι αποφασίστηκε στη Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας και πώς επηρέασαν οι αποφάσεις της Συνόδου τις σχέσεις του βυζαντινού λαού με τους Λατίνους;
- [18313] 2.β. Ποια ήταν η τελευταία προσπάθεια εξασφάλισης βοήθειας από τη Δύση του αυτοκράτορα Ιωάννη Η΄ Παλαιολόγου και πώς αντέδρασε σε αυτήν ο βυζαντινός λαός;
- [18418] 2.α. Ποια ήταν η ιστορική διαδρομή της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204;
- [18433] 2.α. Για ποιον σκοπό ο Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος ταξίδεψε στη Δύση και ποιο το αποτέλεσμα των ταξιδιών του;
- [18440] 2.β. Ποια ήταν τα αίτια των κοινωνικών εξεγέρσεων στη Δυτική Ευρώπη κατά τον ύστερο Μεσαίωνα και ποια τα αποτελέσματά τους;
- [18669] 2.α. Μέσα σε ποιες συνθήκες ιδρύθηκε η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας και ποια ήταν η πορεία της μέχρι τον 15ο αιώνα;
- [19699] 2.α. Ποιες ήταν οι επιδιώξεις της εσωτερικής και οικονομικής πολιτικής του Ι. Βατάτζη και με ποιες ενέργειες τις υλοποίησε;
- [19707] 2.α. Ποια ήταν η ιστορική διαδρομή της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας;
- [19744] 2.α. Ποια ήταν τα επιτεύγματα του Ιωάννη Βατάτζη στον χώρο της εσωτερικής και οικονομικής πολιτικής;
- [19822] 2.α. Ποια ήταν τα επιτεύγματα του Ιωάννη Βατάτζη στην εσωτερική και οικονομική πολιτική της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας;

- [19823] 2.α. Ποιοι οι στόχοι και ποια τα αποτελέσματα της εσωτερικής πολιτικής του Ιωάννη Βατάτζη στην Αυτοκρατορία της Νίκαιας;
- [19827] 2.α. Με ποιον τρόπο οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις του κράτους των Οθωμανών συνέβαλαν στην εξάπλωσή του;
- [19830] 2.β. Να παρουσιάσετε την προσπάθεια ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τον Μιχαήλ Η' Παλαιολόγο το 1261 και τα άμεσα αποτελέσματά της.
- [19837] 2.α. Να παρουσιάσετε την ιστορική πορεία της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας.
- [19841] 2.α. Να παρουσιάσετε την ιστορική πορεία του κράτους της Ηπείρου.
- [19844] 2.α. Για ποιους λόγους η περίοδος από το 1270 έως το 1330 ήταν περίοδος κρίσης για τη δυτική Ευρώπη;
- [20202] 2.β. Ποιο γεγονός αποτέλεσε το μεγαλύτερο πλήγμα για την κοινωνία του 14ου αιώνα στη Δυτική Ευρώπη και ποιες ήταν οι περαιτέρω επιπτώσεις του;
- [20204] 2.β. Πώς προσπάθησε ο αυτοκράτορας Ιωάννης Η' Παλαιολόγος να εξασφαλίσει βοήθεια για το Βυζάντιο από τη Δύση και ποια απήχηση είχε η προσπάθεια αυτή στον βυζαντινό λαό;
- [20205] 2.α. Πώς συγκροτήθηκε η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας και ποια επίδραση είχε στις τύχες του Βυζαντίου;
- [20358] 2.β. Ποιες οικονομικές μεταβολές, φυσικές καταστροφές και επιδημίες συνέτελεσαν στην κρίση της φεουδαρχίας τον 13ο και 14ο αιώνα;
- [20359] 2.β. Σε ποιες γεωγραφικές περιοχές και με ποιους τρόπους συνεχίστηκε η επιρροή της πνευματικής παράδοσης του Βυζαντίου μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς;
- [20383] 2.α. Πώς πραγματοποιήσε ο Μιχαήλ Η' Παλαιολόγος την ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους;
- [20399] 2.α. Ποιοι παράγοντες συνέβαλαν στην ανάπτυξη της στρατιωτικής ισχύος των Οθωμανών Τούρκων;
- [20400] 2.α. Ποια ήταν η ιστορική διαδρομή της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους το 1204;
- [20403] 2.α. Να περιγράψετε τα επιτεύγματα του Ιωάννη Βατάτζη στον χώρο της εσωτερικής πολιτικής και της οικονομίας.
- [20427] 2.α. Ποια ήταν τα επιτεύγματα του Ιωάννη Βατάτζη σε ζητήματα εσωτερικής πολιτικής και ποιος ήταν ο στόχος του;
- [20441] 2.α. Να περιγράψετε το ανορθωτικό έργο του Ιωάννη Βατάτζη στην Αυτοκρατορία της Νίκαιας που την κατέστησε μια διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη.
- [20453] 2.α. Ποια ήταν η ιστορική πορεία του κράτους της Ηπείρου;
- [20494] 2.α. Να παρουσιάσετε την ιστορική εξέλιξη της Αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας από τη δημιουργία της μέχρι και την κατάκτησή της από τους Οθωμανούς.
- [20561] 2.β. Να καταγράψετε την εξέλιξη και τα χαρακτηριστικά της κοινωνικής σύγκρουσης που διαδραματίστηκε στη βυζαντινή Θεσσαλονίκη τον 14ο αιώνα (1342-1349).
- [20562] 2.β. Να καταγράψετε την εξέλιξη της πνευματικής παράδοσης του Βυζαντίου μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453).
- [20628] 2.β. Πώς συνεχίστηκε η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς (1453);
- [20632] 2.α. Ποια ήταν τα επιτεύγματα στη διοίκηση και στην οικονομία του αυτοκράτορα της Νίκαιας Ιωάννη Βατάτζη;
- [21068] 2.β. Ποιες ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις που ενίσχυσαν την οργάνωση του οθωμανικού κράτους (14ος αι.);

[Ιστορικοί όροι]

Να εξηγήσετε το περιεχόμενο των παρακάτω ιστορικών όρων:

Τρίτη Ρώμη	ιππείς-τιμαριούχοι (Οθωμανοί), Ζηλωτές Μαύρος Θάνατος Μαύρος Θάνατος (14ο αιώνας).
γαζήδες	
Γενίτσαροι	
σώμα των γενιτσάρων	

[Σωστό-Λάθος]

Να χαρακτηρίσετε τις ακόλουθες προτάσεις ως προς την ορθότητά τους, γράφοντας τη λέξη «σωστό» ή «λάθος» δίπλα στον αριθμό που αντιστοιχεί στην κάθε πρόταση:

- 1) Το έργο της ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους έφερε σε πέρας ο αυτοκράτορας της Νίκαιας Μιχαήλ Παλαιολόγος.
- 2) Η Ρωσία φιλοδόχησε να γίνει κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
- 3) Η περίοδος από το 1270 περίπου ως το 1330 ήταν περίοδος ενδυνάμωσης της φεουδαρχίας στην Ευρώπη.
- 4) Το κράτος της Ηπείρου δε μπόρεσε ποτέ να καταστεί σοβαρός ανταγωνιστής της Νίκαιας στην προσπάθεια αποκατάστασης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.
- 5) Η βοήθεια της Δύσης κατά την πολιορκία της Κων/πολης από τους Οθωμανούς υπήρξε σημαντική.
- 6) Το έργο του αυτοκράτορα της Νίκαιας, Ιωάννη Βατάτζη, προετοίμασε ουσιαστικά την αποκατάσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που επιτεύχθηκε λίγα χρόνια μετά τον θάνατό του από τον Μιχαήλ Η' Παλαιολόγο.
- 7) Το κίνημα των Ζηλωτών έλαβε χώρα στην Αδριανούπολη τον 14ο αιώνα.

- 8) Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Οσμάν ή Οθμάν.
- 9) Οι Οθωμανοί προήλθαν από την Κεντρική Ασία.
- 10) Ο Ιωάννης Βατάτζης ενίσχυσε την αγροτική οικονομία.
- 11) Ο Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος ανέκτησε το 1261 την Κωνσταντινούπολη από τους Λατίνους.
- 12) Η έκβαση της μάχης στην Άγκυρα μεταξύ Οθωμανών και Μογγόλων το 1402 καθυστέρησε την άλωση της Κωνσταντινούπολης.
- 13) Κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου φιλοδόχησε, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης, να γίνει η Βουλγαρία.
- 14) Ύστερα από την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους, ιδρύθηκε στις νοτιοανατολικές ακτές του Ευξείνου Πόντου η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.
- 15) Οι Μεγάλοι Κομνηνοί, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους, ίδρυσαν το Δεσποτάτο της Ηπείρου.
- 16) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε στις αρχές του 13ου αιώνα από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.
- 17) Στη Σύνοδο της Φερράρας - Φλωρεντίας ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος δέχτηκε την πλήρη υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία.
- 18) Ως Τρίτη Ρώμη θεωρήθηκε η Μόσχα από τότε που ο τσάρος Ιβάν Γ΄ νυμφεύτηκε την ανηψιά του Κωνσταντίνου ΙΑ΄ Παλαιολόγου.
- 19) Οι προσπάθειες του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου να ζητήσει βοήθεια από τους Δυτικούς δεν είχαν ουσιαστικό αποτέλεσμα.
- 20) Το 1208 ο Ιωάννης Βατάτζης στέφθηκε αυτοκράτορας και βασιλιάς των Ρωμαίων.
- 21) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Ιωάννη Βατάτζη.
- 22) Τελευταίος αυτοκράτορας του Βυζαντίου ήταν ο Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος.
- 23) Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας αποτελούσε μία διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη και συνέβαλε στην ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους.
- 24) Ο Ιωάννης Βατάτζης ενδιαφέρθηκε ιδιαίτερα για την ανόρθωση της αγροτικής οικονομίας.
- 25) Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας επηρέασε ιδιαίτερα την τύχη του Βυζαντίου τον 13ο αιώνα.
- 26) Το μεγαλύτερο πλήγμα για την ευρωπαϊκή κοινωνία του 14ου αι. ήταν ο Μαύρος Θάνατος.
- 27) Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου έσβησε με την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους.
- 28) Ο βυζαντινός αυτοκράτορας Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος (1391-1425) έγινε δεκτός με μεγάλες τιμές στη Δύση, όπου ταξίδεψε προς αναζήτηση βοήθειας.
- 29) Ο Ιωάννης Βατάτζης στέφθηκε αυτοκράτορας του κράτους της Τραπεζούντας.
- 30) Ο βυζαντινός λαός δεν αποδέχτηκε τις αποφάσεις της Συνόδου Φερράρας-Φλωρεντίας.
- 31) Η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους πραγματοποιήθηκε στις 29 Μαΐου 1453.
- 32) Μετά την πτώση του Βυζαντίου, ως αποδέκτης και συνεχιστής της Βυζαντινής πνευματικής κληρονομιάς εμφανίστηκε η ορθόδοξη Βουλγαρία.
- 33) Μια από τις αιτίες της κρίσης της φεουδαρχίας μετά το 1270 ήταν ο Μαύρος Θάνατος.
- 34) Ο Ορχάν ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που περιβλήθηκε τον αυτοκρατορικό τίτλο του Σουλτάνου.
- 35) Ο Γενουάτης πολεμιστής Ιουστινιάνης βοήθησε πολύ στην άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους το 1204.
- 36) Ο Ιωάννης Βατάτζης επένδυσε ιδιαίτερα στην ανάπτυξη του εμπορίου.
- 37) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.
- 38) Οι Ζηλωτές υποστήριζαν τους βυζαντινούς αυτοκράτορες.
- 39) Ο Ορχάν ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που πήρε τον τίτλο του σουλτάνου.
- 40) Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην τύχη του Βυζαντίου.
- 41) Ο Ορχάν και ο Μουράτ Α΄ οργάνωσαν το οθωμανικό κράτος.
- 42) Οι Οθωμανοί κατά την επέκτασή τους επέδειξαν μηδαμινή θρησκευτική ανεκτικότητα απέναντι στους χριστιανικούς αγροτικούς πληθυσμούς.
- 43) Ο αυτοκράτορας Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος απέρριψε στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας την υπαγωγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία, υπακούοντας στην επιθυμία του βυζαντινού λαού.
- 44) Το τελευταίο ταξίδι του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου στη Δύση απέδωσε σημαντικά οφέλη.
- 45) Ο Ιωάννης Βατάτζης στέφθηκε αυτοκράτορας του κράτους της Ηπείρου.
- 46) Η περίοδος από το 1270 περίπου ως το 1330 ήταν περίοδος ενδυνάμωσης της φεουδαρχίας στην Ευρώπη.
- 47) Το κυριότερο από τα ελληνικά κράτη, μετά την Δ΄ Σταυροφορία, ιδρύθηκε στη δυτική Μικρά Ασία με κέντρο τη Νίκαια.
- 48) Η τελευταία εκατονταετία της ζωής του Βυζαντίου χαρακτηρίζεται από την αγωνία μπροστά στην προέλαση των Οθωμανών.
- 49) Το κράτος της Ηπείρου δε μπόρεσε ποτέ να καταστεί σοβαρός ανταγωνιστής της Νίκαιας στην προσπάθεια αποκατάστασης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.
- 50) Η βοήθεια της Δύσης κατά την πολιορκία της Κων/πολης από τους Οθωμανούς υπήρξε σημαντική.
- 51) Το έργο του αυτοκράτορα της Νίκαιας, Ιωάννη Βατάτζη, προετοίμασε ουσιαστικά την αποκατάσταση της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που επιτεύχθηκε λίγα χρόνια μετά τον θάνατό του από τον Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγο.
- 52) Το κίνημα των Ζηλωτών έλαβε χώρα στην Αδριανούπολη τον 14ο αιώνα.
- 53) Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Οσμάν ή Οθμάν.

- 54) Οι Οθωμανοί προήλθαν από την Κεντρική Ασία.
- 55) Μια από τις αιτίες της κρίσης της φεουδαρχίας μετά το 1270 ήταν ο Μαύρος Θάνατος.
- 56) Ο Ορχάν ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που περιβλήθηκε τον αυτοκρατορικό τίτλο του Σουλτάνου.
- 57) Ο Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος προκάλεσε στους Δυτικούς αισθήματα αντιπάθειας.
- 58) Κορυφαία επιτυχία του Θεοδώρου Κομνηνού Δούκα ήταν η ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους.
- 59) Κατά την περίοδο από το 1270 ως το 1330 στη δυτική Ευρώπη παρουσιάστηκε πρόβλημα επισιτισμού εξαιτίας της δημογραφικής αύξησης.
- 60) Η βοήθεια της Δύσης προς τους Βυζαντινούς κατά την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης από τον Μωάμεθ Β΄ υπήρξε ελάχιστη.
- 61) Οι Μεγάλοι Κομνηνοί ίδρυσαν την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας.
- 62) Τον 14ο αιώνα στη Θεσσαλονίκη οπαδοί του Ιωάννη Ουνυάδη συγκρούστηκαν με τους Ζηλωτές.
- 63) Τον 14ο αιώνα στη Θεσσαλονίκη οι κατώτερες τάξεις εξεγέρθηκαν υπό την καθοδήγηση των Ζηλωτών.
- 64) Το μεγαλύτερο πλήγμα για την ευρωπαϊκή κοινωνία του 14ου αιώνα υπήρξε η επιδημία της βουβωνικής πανώλης.
- 65) Η οικονομική πολιτική του Ιωάννη Βατάτζη είχε ως στόχο την αυτάρκεια της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας.
- 66) Ο Θεόδωρος Κομνηνός Δούκας στέφθηκε αυτοκράτορας Ρωμαίων στη Νίκαια της Βιθυνίας.
- 67) Στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος δέχθηκε την πλήρη υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία.
- 68) Μετά την άλωση του 1453 η Βενετία θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη.
- 69) Κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων της βυζαντινής αυτοκρατορίας φιλοδόχησε να γίνει μετά την Άλωση η Ιταλία.
- 70) Την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης (1449 - 1453) ανέλαβε να υπερασπιστεί με αυτοθυσία ο Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος.
- 71) Οι Μογγόλοι του Ταμερλάνου πολιορκήσαν την Κωνσταντινούπολη το 1422.
- 72) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε από τον Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα.
- 73) Το κράτος των Οθωμανών οργανώθηκε από τον σουλτάνο Μουράτ Βαγιαζήτ.
- 74) Το έργο της ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους έφερε σε πέρας ο αυτοκράτορας της Νίκαιας Ιωάννης Βατάτζης.
- 75) Η Ρωσία φιλοδόχησε να γίνει κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων του Βυζαντίου μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους.
- 77) Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Ορχάν.
- 78) Ο Ιωάννης Βατάτζης διαδέχθηκε τον Μιχαήλ Παλαιολόγο.
- 79) Ο Μαύρος Θάνατος ήταν η επιδημία της βουβωνικής πανώλης που εξαπλώθηκε στην Ευρώπη τον 14ο αι.
- 80) Σο κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Μιχαήλ Κομνηνό τον Δούκα.
- 81) Ο Οσμάν υπήρξε ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους.
- 82) Το Κράτος της Ηπείρου συμμάχησε με την Αυτοκρατορία της Νίκαιας στην προσπάθεια αποκατάστασης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.
- 83) Το Δεσποτάτο του Μορέως προσέφερε σημαντική βοήθεια στον Βυζαντινό αυτοκράτορα κατά τη διάρκεια της πολιορκίας της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
- 84) Το πολυετές ταξίδι του Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγου στη Δύση, με σκοπό να αναζητήσει βοήθεια, δεν έφερε κανένα ουσιαστικό αποτέλεσμα.
- 85) Στη μάχη της Άγκυρας (1402) ο οθωμανικός στρατός υπέστη πανωλεθρία από τους Μογγόλους του Ταμερλάνου.
- 86) Το 1208 ο Θεόδωρος Λάσκαρης στέφθηκε αυτοκράτορας και βασιλιάς των Ρωμαίων.
- 87) Ο Οσμάν ή Οθμάν ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που πήρε τον αυτοκρατορικό τίτλο του σουλτάνου.
- 88) Στη Θεσσαλονίκη, κατά τη διάρκεια του 14ου αιώνα, εκδηλώθηκαν εξεγέρσεις καθοδηγούμενες από την παράταξη των Ζηλωτών.
- 89) Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας άσκησε μεγάλη επίδραση στις τύχες του Βυζαντίου.
- 90) Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου έσβησε με την άλωση της Κωνσταντινούπολης.
- 91) Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου συνετέλεσε στη διατήρηση της πνευματικής ταυτότητας των βαλκανικών λαών.
- 92) Το κυριότερο από τα ελληνικά κράτη που ιδρύθηκαν μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους σταυροφόρους (1204) ήταν η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας.
- 93) Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Ορχάν (1326-1362).
- 94) Από τα τέλη του 12ου αι. στις εμποροπανηγύρεις της Φλάνδρας και της Καμπανίας, μεταξύ άλλων, χορηγούνται και πιστώσεις από τις πλούσιες μονές.
- 95) Το κίνημα των Ζηλωτών στη Θεσσαλονίκη στράφηκε κατά της τοπικής αριστοκρατίας και της εκκλησίας.
- 96) Η Ρωσία φιλοδόχησε να γίνει κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
- 97) Η Γαληνοτάτη Δημοκρατία της Βενετίας ανέλαβε, έναντι αμοιβής, να μεταφέρει τους Σταυροφόρους της Δ΄ Σταυροφορίας στην Ανατολή.
- 98) Ένας σημαντικός παράγοντας της εξάπλωσης των Οθωμανών τον 14ο αιώνα ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις.

- 99) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.
- 100) Στην αυτοκρατορία της Τραπεζούντας οφείλεται η ανάκτηση της Κωνσταντινούπολης το 1261.
- 101) Η κατάλυση του Λατινικού Βασιλείου της Θεσσαλονίκης (1224) συντελέστηκε από το κράτος της Ηπείρου.
- 102) Η ήττα του σουλτάνου των Τούρκων Βαγιαζήτ στη μάχη της Άγκυρας έδωσε παράταση ζωής περίπου μισού αιώνα στο Βυζάντιο.
- 103) Οι Τούρκοι το 1354, επωφελούμενοι από ένα μεγάλο σεισμό, κατέλαβαν το φρούριο της Καλλίπολης.
- 104) Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Οσμάν ή Οθμάν.
- 105) Ένας σημαντικός παράγοντας της εξάπλωσης των Οθωμανών τον 14ο αιώνα ήταν οι στρατιωτικές μεταρρυθμίσεις.
- 106) Η ήττα του σουλτάνου των Τούρκων Βαγιαζήτ στη μάχη της Άγκυρας έδωσε παράταση ζωής περίπου μισού αιώνα στο Βυζάντιο.
- 107) Ο Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος ζήτησε βοήθεια από τη Δύση για να αντιμετωπίσει την προέλαση των Οθωμανών.
- 108) Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς η Μόσχα θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη.
- 109) Το έργο της ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους έφερε σε πέρας ο αυτοκράτορας της Νίκαιας Μιχαήλ Παλαιολόγος.
- 110) Μετά τη Σύνοδο της Φερράρας – Φλωρεντίας το εχθρικό λαϊκό αίσθημα κατά των Λατίνων εξαλείφθηκε.
- 111) Η βοήθεια που εξασφάλισε ο Μανουήλ Β΄ Παλαιολόγος, κατά τη διάρκεια του ταξιδιού του στη Δύση, έδωσε παράταση ζωής μισού αιώνα στο Βυζάντιο.
- 112) Στη Θεσσαλονίκη τον 14ο αιώνα εκδηλώθηκαν εξεγέρσεις καθοδηγούμενες από την παράταξη των γαζήδων.
- 113) Ο 13ος και 14ος αι. αποτέλεσε για τη Δυτική Ευρώπη εποχή προόδου και οικονομικής ανάπτυξης.
- 114) Η Τραπεζούντα ήταν η τελευταία περιοχή που υπέκυψε στους Οθωμανούς.
- 115) Το σώμα των γενιτσάρων στελεχωνόταν κυρίως από εθελοντές μισθοφόρους ή στρατιώτες στρατολογούμενους με τη βία από τους υποτελείς χριστιανικούς πληθυσμούς.
- 116) Ο Θεόδωρος Κομνηνός Δούκας κατέλυσε το Λατινικό Βασίλειο της Θεσσαλονίκης (1224).
- 117) Ο σουλτάνος Βαγιαζήτ είχε υποστεί πανωλεθρία στη μάχη της Άγκυρας (1402).
- 118) Στη Σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος δέχθηκε την πλήρη υποταγή της Καθολικής Εκκλησίας στην Ορθόδοξη.
- 119) Ο Μαύρος Θάνατος ήταν επιδημία βουβωνικής πανώλης που εξόντωσε περίπου τα δύο πέμπτα του ευρωπαϊκού πληθυσμού τον 14ο αιώνα.
- 120) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα.
- 121) Το 1326 η Προύσα καταλήφθηκε από τον Μουράτ Α΄.
- 122) Ο Ιωάννης Βατάτζης κατέστησε το κράτος του, την αυτοκρατορία της Νίκαιας, μία διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη.
- 123) Στόχος της οικονομικής πολιτικής του Ιωάννη Βατάτζη ήταν η αυτάρκεια της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας.
- 124) Η Κωνσταντινούπολη έπεσε στα χέρια των Τούρκων στις 21 Μαρτίου 1453.
- 125) Κατά τον 14ο αιώνα η Θεσσαλονίκη βρέθηκε υπό τον έλεγχο των Ζηλωτών για μία επταετία.
- 126) Το 1261 η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας ανέκτησε την Κωνσταντινούπολη.
- 127) Οι Ζηλωτές έλεγχαν την Αδριανούπολη για δεκαοκτώ χρόνια.
- 128) Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης το Παρίσι θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη.
- 129) Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας δεν άσκησε μεγάλη επίδραση στις τύχες του Βυζαντίου.
- 130) Στην κρίσιμη στιγμή της πολιορκίας της Κωνσταντινούπολης από τον Μωάμεθ Β΄ η βοήθεια από τη Δύση υπήρξε ουσιαστική και πολυπληθής.
- 131) Οι κοινωνικές συγκρούσεις στο Βυζάντιο, κατά τον 14ο αιώνα, έλαβαν μεγαλύτερη έκταση στη Θεσσαλονίκη.
- 132) Υπήρξε περίοδος κατά την οποία το Κράτος της Ηπείρου κατέστη σοβαρός ανταγωνιστής της Νίκαιας στην προσπάθεια αποκατάστασης της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας.
- 133) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Βασίλειο Β΄.
- 134) Ο 14ος αιώνας υπήρξε περίοδος οικονομικής ανάπτυξης και κοινωνικής ηρεμίας για την Ευρώπη.
- 135) Οι Τούρκοι το 1354, επωφελούμενοι από ένα μεγάλο σεισμό, κατέλαβαν το φρούριο της Καλλίπολης.
- 136) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Θεόδωρο Λάσκαρη.
- 137) Μια από τις αιτίες της κρίσης της φεουδαρχίας μετά το 1270 ήταν ο Μαύρος Θάνατος.
- 138) Ο Ορχάν ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που περιβλήθηκε τον αυτοκρατορικό τίτλο του Σουλτάνου.
- 139) Ο Βαγιαζήτ ήταν ο πρώτος Οθωμανός εμίρης που περιβλήθηκε τον αυτοκρατορικό τίτλο του σουλτάνου.
- 140) Στη σύνοδο της Φερράρας-Φλωρεντίας ο Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος αποδέχτηκε την υπαγωγή της Ορθόδοξης Εκκλησίας στην Καθολική, με τη σύμφωνη γνώμη του Βυζαντινού λαού.
- 141) Κληρονόμος της πνευματικής παράδοσης του Βυζαντίου μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης φιλοδόχησε να γίνει η Ρωσία.
- 142) Οι υπεείς-τιμαριούχοι ήταν σώμα του οθωμανικού στρατού αποτελούμενο από μισθοφόρους και στρατολογημένους με τη βία υποτελείς χριστιανικούς πληθυσμούς.
- 143) Οι Τούρκοι κατέστησαν την Πελοπόννησο φόρου υποτελή το 1426.
- 144) Η Τραπεζούντα υπέκυψε στους Οθωμανούς το 1461.

- 145) Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο Ορχάν.
- 146) Το έργο της ανάκτησης της Κωνσταντινούπολης από τους Λατίνους έφερε με αποτελεσματικότητα εις πέρας ο Μιχαήλ Παλαιολόγος.
- 147) Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους ήταν ο Οσμάν ή Οθμάν (1289-1326).
- 148) Η βοήθεια της Δύσης στην απειλούμενη από τους Τούρκους Κωνσταντινούπολη (1453) ήταν ισχνή και ανεπαρκής.
- 149) Η βοήθεια της Δύσης στο Βυζάντιο για την απόκρουση της πολιορκίας του Μωάμεθ Β' (1453) ήταν ισχνή και ανεπαρκής.
- 150) Στη μάχη του Κοσσυφοπεδίου οι Σέρβοι νίκησαν τους Οθωμανούς.
- 151) Το Ρούμελη – Χισάρ οικοδομήθηκε από τους Οθωμανούς, μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης.
- 152) Ο Ιωάννης Βατάτζης επέτρεψε την εισαγωγή ειδών πολυτελείας από τις ιταλικές πόλεις στην Αυτοκρατορία της Νίκαιας.
- 153) Ο Ορχάν υπήρξε ο πρώτος σουλτάνος που οδήγησε τον λαό του σε κατακτήσεις στην Ευρώπη.
- 154) Η αυτοκρατορία της Τραπεζούντας άσκησε μεγάλη επίδραση στις τύχες του Βυζαντίου.
- 155) Ο Οσμάν υπήρξε ο πρώτος σουλτάνος που οδήγησε τον λαό του σε κατακτήσεις στην Ευρώπη.
- 156) Η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου συνεχίστηκε μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς.
- 157) Η τελευταία πόλη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που κατακτήθηκε από τους Οθωμανούς το 1461 ήταν η Κωνσταντινούπολη.
- 158) Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα.
- 159) Το 1261 ο Μιχαήλ Παλαιολόγος συνήψε με τους Βενετούς συνθήκη, για να λάβει πολεμική βοήθεια κατά της Γένουας.
- 160) Οι νομάδες Τούρκοι, που αργότερα έγιναν γνωστοί ως Οθωμανοί, προέρχονταν από την Κεντρική Ασία.
- 161) Η υπεροπλία των Τούρκων κατά την πολιορκία της Κωνσταντινούπολης το 1453 σε έμψυχο και άψυχο υλικό ήταν συντριπτική.
- 162) Μετά την Άλωση οι Σταυροφόροι επέδειξαν μεγάλο σεβασμό απέναντι στον πληθυσμό και στα έργα τέχνης της Βασιλεύουσας.
- 163) Μετά την πτώση του Βυζαντίου ως αποδέκτης και συνεχιστής της Βυζαντινής πνευματικής κληρονομιάς φιλοδόξησε να γίνει η Ρωσία.
- 164) Για επτά χρόνια (1342-1349) η Θεσσαλονίκη ήταν υπό τον έλεγχο των Ζηλωτών και του εξεγερμένου λαού.
- 165) Οι Οθωμανοί επέδειξαν θρησκευτική ανεκτικότητα απέναντι στους αγροτικούς χριστιανικούς πληθυσμούς.
- 166) Παρά τη γενναία ενίσχυση της Δύσης σε όπλα και στρατό, η στρατηγική δεινότητα του Μωάμεθ Β' οδήγησαν στην άλωση της Κωνσταντινούπολης.

[Συμπλήρωσης κενών]

[15621] Να συμπληρώσετε τα κενά του αποσπάσματος, βάζοντας στην κατάλληλη θέση και πτώση μία από τις ακόλουθες λέξεις (δύο λέξεις περισσεύουν): Μουράτ, Ορχάν, Αίμος, Βιθυνία, Βαγιαζήτ, Κοσσυφοπέδιο, Λάζαρος.

«Η αποφασιστική μάχη που έκρινε το μέλλον της Χερσονήσου του .....(1) έλαβε χώρα στο/η .....(2). Ο Σέρβος ηγεμόνας .....(3), επικεφαλής των βοσνιακών και σερβικών στρατευμάτων, συγκρούστηκε με τον .....(4). Στην αρχή φάνηκε ότι η τύχη ευνοούσε τους Σέρβους. Ο ίδιος ο σουλτάνος δολοφονήθηκε. Όμως οι υπέρτερες οθωμανικές δυνάμεις, καθοδηγούμενες από τον νέο σουλτάνο .....(5), απέσπασαν τελικά τη νίκη.»

[Πολλαπλής επιλογής]

Να επιλέξετε και να γράψετε τη σωστή απάντηση για κάθε ομάδα από τις ακόλουθες ερωτήσεις:

1. Ο Ιωάννης Βατάτζης:
  - α. επέβαλε δυσβάσταχτη φορολογία στους φτωχούς
  - β. ίδρυσε την αυτοκρατορία της Τραπεζούντας
  - γ. ανέκτησε την Κωνσταντινούπολη από τους Λατίνους
  - δ. κατέστησε την αυτοκρατορία της Νίκαιας διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη
2. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται:
  - α. ο Προφήτης Μωάμεθ
  - β. ο Οσμάν ή Οθμάν
  - γ. ο Μουράτ Α'
  - δ. ο Βαγιαζήτ
3. Το μεγαλύτερο πλήγμα για την ευρωπαϊκή κοινωνία του 14ου αι. ήταν:
  - α. η οικονομική κρίση
  - β. οι φυσικές καταστροφές
  - γ. η μείωση των γεννήσεων
  - δ. ο Μαύρος Θάνατος (επιδημία βουβωνικής πανώλης)
4. Οι γενίτσαροι:

- α. ήταν σώμα νομάδων εθελοντών ιππέων
- β. αποτελούσαν τον τακτικό στρατό των Οθωμανών
- γ. στρατολογούνταν εθελοντικά από τους υποτελείς χριστιανικούς πληθυσμούς
- δ. ανήκαν στην προσωπική υπηρεσία του σουλτάνου.

5. Ποιο από τα παρακάτω δεν συγκαταλέγεται στα έργα του Ιωάννη Βατάτζη:

- α. η επέκταση της επικράτειας της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- β. η πάταξη των καταχρήσεων στη διοίκηση της Αυτοκρατορίας
- γ. η ίδρυση πολλών φιλανθρωπικών ιδρυμάτων
- δ. η σύναψη συνθήκης με τους Γενουάτες

6. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης, τελευταία/-ο υπέκυψε στους Οθωμανούς:

- α. η Προύσα
- β. η Νικομήδεια
- γ. η Τραπεζούντα
- δ. το Δεσποτάτο του Μορέως

7. Η μάχη του Κοσσυφοπέδιου (1389) εδραίωσε τη θέση των Οθωμανών στη(ν):

- α. Μικρά Ασία
- β. Πελοπόννησο
- γ. Βαλκανική χερσόνησο
- δ. Ιταλία

8. Όταν πραγματοποιήθηκε η άλωση της Κωνσταντινούπολης στον θρόνο των σουλτάνων βρισκόταν ο:

- α. Μουράτ Β΄
- β. Μωάμεθ Β΄
- γ. Βαγιαζήτ
- δ. Ορχάν

9. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο:

- α. Μουράτ ο Α΄
- β. Ορχάν
- γ. Οσμάν
- δ. Μωάμεθ

10. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453):

- α. η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου έσβησε
- β. η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου συνέχισε να υπάρχει
- γ. η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου δεν μεταφέρθηκε στη Δύση
- δ. η πνευματική απράδοση του Βυζαντίου δεν υιοθετήθηκε από τους Οθωμανούς

11. Ο Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος

- α. υπήρξε ο τελευταίος αυτοκράτορας του Βυζαντίου
- β. ανόρθωσε την αγροτική οικονομία της αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- γ. ανέκτησε την Κωνσταντινούπολη από τους Λατίνους
- δ. στράφηκε κατά του τσάρου των Βουλγάρων Ιωάννη Ασάν Β΄

12. Στη μάχη στο Κοσσυφοπέδιο (1389) οι Σέρβοι:

- α. ηττήθηκαν από τον σουλτάνο Βαγιαζήτ
- β. νίκησαν τους Οθωμανούς
- γ. νίκησαν τους Βυζαντινούς
- δ. αναγνώρισαν την επικυριαρχία του σουλτάνου Μουράτ

13. Οι αποφάσεις της Συνόδου Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439):

- α. έγιναν ανεπιφύλακτα αποδεκτές από τον βυζαντινό λαό
- β. μείωσαν την εχθρότητα του βυζαντινού λαού για τους Λατίνους
- γ. σήμαιναν την πλήρη υποταγή του πάπα στην Ορθόδοξη Εκκλησία
- δ. συνεπάγονταν την πλήρη υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία

14. Στη μάχη του Κοσσυφοπεδίου (1389) νίκησαν:

- α. οι Σέρβοι με επικεφαλής τον ηγεμόνα τους, Λάζαρο
- β. οι Κροάτες με επικεφαλής τον ηγεμόνα τους, Λάζαρο
- γ. οι Οθωμανοί με επικεφαλής τον σουλτάνο Ορχάν Α΄
- δ. οι Οθωμανοί επικεφαλής τον σουλτάνο Βαγιαζήτ.

15. Ο Ιωάννης Βατάτζης:

- α. ίδρυσε την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας
- β. ανέκτησε την Κωνσταντινούπολη από τους Φράγκους
- γ. επέβαλε δυσβάσταχτη φορολογία στους φτωχούς αγρότες
- δ. κατέστησε την Αυτοκρατορία της Νίκαιας διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη

16. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς:

- α. έσβησε η πνευματική παράδοση του Βυζαντίου
- β. απορρίφθηκε από τη Δυτική Ευρώπη η βυζαντινή πνευματική παράδοση στα χρόνια του Ανθρωπισμού και της Αναγέννησης
- γ. κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων του Βυζαντίου φιλοδόξησε να γίνει η Ρωσία
- δ. κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων του Βυζαντίου φιλοδόξησε να γίνει η Οθωμανική Αυτοκρατορία

17. Ο βυζαντινός λαός μετά τη Σύνοδο της Φερράρας – Φλωρεντίας:

- α. υποστήριζε θερμά την ένωση των δύο Εκκλησιών
- β. εξέφρασε εχθρικό αίσθημα κατά των Λατίνων
- γ. αποδέχθηκε το πρωτείο της Ρώμης έναντι της Κωνσταντινούπολης
- δ. αποδέχθηκε την υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία

18. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται:

- α. ο Ορχάν
- β. ο Οσμάν ή Οθμάν
- γ. ο Μουράτ Α΄
- δ. ο Βαγιαζήτ

19. Τελευταία υπέκυψε στους Οθωμανούς:

- α. η Προύσα
- β. η Νίκαια
- γ. η Κωνσταντινούπολη
- δ. η Τραπεζούντα

20. Οι γενίτσαροι ήταν σώμα που το αποτελούσαν :

- α. Λομβαρδοί
- β. στρατολογούμενοι δια της βίας
- γ. αιχμαλώτοι πολέμου
- δ. Κομάνοι

21. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται:

- α. ο Προφήτης Μωάμεθ
- β. ο Βαγιαζήτ
- γ. ο Μουράτ Α΄
- δ. ο Οσμάν ή Οθμάν

22. Το μεγαλύτερο πλήγμα για την ευρωπαϊκή κοινωνία κατά τον 14ο αι. ήταν:

- α. η επέκταση των Οθωμανών
- β. η ενίσχυση της απόλυτης μοναρχίας
- γ. η επιδημία βουβωνικής πανώλης
- δ. οι φυσικές καταστροφές

23. Ένα από τα αποτελέσματα της κρίσης της φεουδαρχίας στον ύστερο Μεσαίωνα ήταν:

- α. το σοβαρό πρόβλημα επισιτισμού
- β. η αύξηση των μισθών των εργαζομένων στις βιοτεχνίες

- γ. η αύξηση του πληθυσμού
- δ. ο Εκατονταετής Πόλεμος

24. Στο κίνημα των Ζηλωτών της Θεσσαλονίκης συμμετείχαν:

- α. η μεσαία και οι κατώτερες τάξεις
- β. οι ελεύθεροι αγρότες και οι πάροικοι
- γ. οι αριστοκράτες
- δ. ο στρατός

25. Η πρώτη πόλη που κατέκτησαν οι Οθωμανοί σε ευρωπαϊκά εδάφη ήταν:

- α. το Διδυμότειχο
- β. η Καλλίπολη
- γ. η Αδριανούπολη
- δ. το Κοσσυφοπέδιο

26. Στρατιωτικό σώμα των Οθωμανών δεν αποτελούσαν:

- α. οι ιππείς-τιμαριούχοι
- β. οι γενίτσαροι
- γ. οι προνοιάριοι
- δ. οι γαζήδες

27. Από τους λίγους δυτικούς που έσπευσαν σε βοήθεια της Κωνσταντινούπολης κατά την πολιορκία από τους Οθωμανούς ήταν:

- α. ο Ιουστινιάνης
- β. ο Γεώργιος Σκεντέρμπεης
- γ. ο Ιωάννης Ουνυάδης
- δ. ο Ταμερλάνος

28. Ανύψωσε την αυτοκρατορία της Νίκαιας ο:

- α. Ιωάννης Κατακουζηνός
- β. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας
- γ. Ιωάννης Βατάτζης
- δ. Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος

29. Στη Θεσσαλονίκη, τον 14^ο αιώνα, συνέβησαν εξεγέρσεις καθοδηγούμενες από την παράταξη των:

- α. προνοιάρων
- β. γαζήδων
- γ. βασιλικών
- δ. Ζηλωτών

30. Στην Πόλη ανέλαβε να υπερασπισθεί, στην πολιορκία της από τον Μωάμεθ Β', ο:

- α. Ιωάννης Στ' Κατακουζηνός
- β. Ιωάννης Παλαιολόγος
- γ. Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος
- δ. Γεώργιος Σκεντέρμπεης

31. Η σύνοδος της Φερράρας – Φλωρεντίας:

- α. πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή του αυτοκράτορα Μανουήλ Β' Παλαιολόγου
- β. δεν έγινε δεκτή από τον βυζαντινό λαό
- γ. είχε ως αποτέλεσμα την αποστολή σημαντικής βοήθειας από τη Δύση στο Βυζάντιο
- δ. καθυστέρησε την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Οθωμανούς

32. Η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας ιδρύθηκε:

- α. αμέσως μετά το πρώτο Σχίσμα
- β. αμέσως μετά την πρώτη Σταυροφορία
- γ. αμέσως μετά την άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους
- δ. αμέσως μετά την ίδρυση του κράτους της Ηπείρου

33. Το κίνημα των Ζηλωτών το 1342 εκδηλώθηκε στη(ν):

- α. Κωνσταντινούπολη
- β. Αδριανούπολη
- γ. Νίκαια
- δ. Θεσσαλονίκη

34. Ο Ιωάννης Βατάτζης κατέστησε:

- α. το Κράτος της Ηπείρου αξιόλογο ανταγωνιστή της αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- β. την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας σημαντική δύναμη στις νοτιοανατολικές ακτές του Εύξεινου Πόντου
- γ. την αυτοκρατορία της Νίκαιας μια διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη
- δ. το Κράτος της Ηπείρου μια υπολογίσιμη δύναμη στα Βαλκάνια

35. Ποιος από τους παρακάτω δεν ήταν μέλος της συνοδείας του Ιωάννη Η' Παλαιολόγου στη Σύνοδο της Φλωρεντίας (1439):

- α. Μάρκος Ευγενικός
- β. Γεώργιος Γεμιστός ή Πλήθων
- γ. Μιχαήλ Κομνηνός Δούκας
- δ. Γεώργιος Σχολάριος

36. Ο Θεόδωρος Κομνηνός Δούκας:

- α. στέφθηκε αυτοκράτορας των Ρωμαίων στη Θεσσαλονίκη το 1224
- β. αποκατέστησε τη βυζαντινή κυριαρχία στην Κωνσταντινούπολη το 1261
- γ. ίδρυσε το Κράτος της Ηπείρου
- δ. συνέβαλε στην επέκταση της δύναμης της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας

37. Η σύνοδος της Φερράρας – Φλωρεντίας πραγματοποιήθηκε με τη συμμετοχή του αυτοκράτορα:

- α. Ιωάννη Στ' Καντακουζηνού
- β. Μανουήλ Β' Παλαιολόγου
- γ. Ιωάννη Η' Παλαιολόγου
- δ. Κωνσταντίνου ΙΑ' Παλαιολόγου

38. Ο Ιωάννης Βατάτζης ήταν αυτοκράτορας:

- α. του Βυζαντίου
- β. της αυτοκρατορίας της Ηπείρου
- γ. της αυτοκρατορίας της Νίκαιας
- δ. της αυτοκρατορίας της Τραπεζούντας

39. Θεωρήθηκε ως Τρίτη Ρώμη η:

- α. Μόσχα
- β. Θεσσαλονίκη
- γ. Αδριανούπολη
- δ. Ρώμη

40. Το κυριότερο από τα ελληνικά κράτη που ιδρύθηκαν μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Σταυροφόρους ήταν:

- α. το κράτος της Ηπείρου
- β. η Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας
- γ. το βασίλειο της Θεσσαλονίκης
- δ. η Αυτοκρατορία της Νίκαιας

41. Ιδρυτής του οθωμανικού κράτους θεωρείται:

- α. ο Βαγιαζήτ
- β. ο Ορχάν
- γ. ο Οσμάν ή Οθμάν
- δ. ο Μουράτ ο Α'

42. Η Αυτοκρατορία της Νίκαιας κατέστη διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη στα χρόνια :

- α. του Ιωάννη Βατάτζη
- β. του Θεόδωρου Λάσκαρη
- γ. του Μιχαήλ Παλαιολόγου
- δ. του Αλέξιου Στρατηγόπουλου

43. Η αυτοκρατορία της Νίκαιας κατέστη διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη από τον:

- α. Μιχαήλ Παλαιολόγο
- β. Ιωάννη Βατάτζη
- γ. Θεόδωρο Λάσκαρη
- δ. Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα

44. Η δημογραφική και οικονομική φθορά που παρουσίασε η Δυτ. Ευρώπη κατά τη διάρκεια του 13ου -14ου αιώνα οφείλεται:

- α. στην πείνα
- β. στις επιδημίες
- γ. στον Εκατονταετή Πόλεμο
- δ. σε όλα τα παραπάνω

45. Το Βυζάντιο κατά την τελευταία εκατονταετία της ζωής του:

- α. είχε καταρρεύσει οικονομικά
- β. εμφάνισε μεγάλη οικονομική ανάπτυξη
- γ. σημείωσε ελάχιστες εδαφικές απώλειες
- δ. εξακολουθούσε να έχει ισχυρό νόμισμα

46. Το μεγαλύτερο πλήγμα για την ευρωπαϊκή κοινωνία του 14ου αι. ήταν:

- α. Η επιβολή νέων φόρων
- β. Η δημογραφική και οικονομική φθορά
- γ. Ο Μαύρος Θάνατος
- δ. Ο Εκατονταετής Πόλεμος

47. Ο πρώτος Οθωμανός ηγεμόνας που οδήγησε τον λαό του σε κατακτήσεις στην Ευρώπη ήταν ο:

- α. Μουράτ Α΄
- β. Βαγιαζήτ
- γ. Ορχάν
- δ. Οσμάν

48. Στη Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας έλαβε μέρος ο:

- α. Μιχαήλ Η΄ Παλαιολόγος
- β. Ιωάννης Η΄ Παλαιολόγος
- γ. Ιωάννης Στ΄ Καντακουζηνός
- δ. Κωνσταντίνος ΙΑ΄ Παλαιολόγος

49. Ιδρυτής του Οθωμανικού κράτους θεωρείται ο:

- α. Οσμάν
- β. Ορχάν
- γ. Μουράτ Α΄
- δ. Μωάμεθ Β΄

50. Κληρονόμος των πνευματικών παραδόσεων και των πολιτικών ιδεών του Βυζαντίου φιλοδόχησε, μετά την Άλωση, να γίνει:

- α. η Ιταλία
- β. η Ρωσία
- γ. η Δύση
- δ. η Οθωμανική Αυτοκρατορία

51. Οι εξεγέρσεις στη Θεσσαλονίκη τον 14ο αιώνα καθοδηγούνταν από τη φιλελεύθερη παράταξη των:

- α. προνοιάρων
- β. βασιλικών
- γ. δυνατών
- δ. Ζηλωτών

52. Ένα από τα αποτελέσματα της κρίσης της φεουδαρχίας στον ύστερο Μεσαίωνα ήταν:

- α. το σοβαρό πρόβλημα επισιτισμού
- β. η αύξηση των μισθών των εργαζομένων στις βιοτεχνίες

- γ. η αύξηση του πληθυσμού
- δ. ο Εκατονταετής Πόλεμος

53. Ένα από τα αποτελέσματα της κρίσης της φεουδαρχίας στον ύστερο Μεσαίωνα ήταν:

- α. το σοβαρό πρόβλημα επισιτισμού
- β. η αύξηση των μισθών των εργαζομένων στις βιοτεχνίες
- γ. η αύξηση του πληθυσμού
- δ. ο Εκατονταετής Πόλεμος

54. Ιδρυτής της Αυτοκρατορίας της Νίκαιας ήταν ο:

- α. Θεόδωρος Κομνηνός Δούκας
- β. Ιωάννης Βατάτζης
- γ. Μιχαήλ Παλαιολόγος
- δ. Θεόδωρος Λάσκαρης

55. Στη Σύνοδο της Φλωρεντίας συνόδευσε τον αυτοκράτορα Ιωάννη Η' Παλαιολόγο ο:

- α. Ιωάννης Βατάτζης
- β. Πετράρχης
- γ. Νικηφόρος Βρυένιος
- δ. Γεώργιος Σχολάριος

56. Το μέλλον της Χερσονήσου του Αίμου κρίθηκε:

- α. με τη μάχη της Άγκυρας (1402)
- β. με τη μάχη της Βάρνας (1444)
- γ. με τη μάχη του Κοσσυφοπεδίου (1389)
- δ. με την κατάκτηση της Νίκαιας και της Νικομήδειας (1331)

57. Μετά την Άλωση της Κωνσταντινούπολης (1453) κληρονόμος των βυζαντινών παραδόσεων φιλοδόχησε να γίνει:

- α. η Ιταλία
- β. η Ρωσία
- γ. η Σερβία
- δ. η Βουλγαρία

58. Το κράτος της Ηπείρου ιδρύθηκε και οργανώθηκε από τον:

- α. Ιωάννη Βατάτζη
- β. Θεόδωρο Λάσκαρη
- γ. Μιχαήλ Παλαιολόγο
- δ. Μιχαήλ Δούκα Κομνηνό

59. Ο Ιωάννης Βατάτζης ως αυτοκράτορας της Νίκαιας (1222-1254) κατόρθωσε:

- α. επιτεύγματα στον χώρο της εσωτερικής πολιτικής
- β. να καταστήσει το κράτος του μια υπολογίσιμη διεθνώς δύναμη
- γ. να προσδώσει σημασία στην ανόρθωση της αγροτικής οικονομίας
- δ. όλα τα παραπάνω

60. Το κράτος της Ηπείρου:

- α. ιδρύθηκε από τον Θεόδωρο Λάσκαρη
- β. ιδρύθηκε από τον Ιωάννη Βατάτζη
- γ. ιδρύθηκε από τον Μιχαήλ Κομνηνό Δούκα
- δ. ιδρύθηκε από τον Μιχαήλ Παλαιολόγο

61. Η πρώτη νικηφόρα σύγκρουση των Οθωμανών με τα βυζαντινά στρατεύματα σημειώθηκε:

- α. το 1261 κοντά στην Προύσα
- β. το 1301 κοντά στην Προύσα
- γ. το 1326 στη Νίκαια
- δ. το 1331 κοντά στη Νίκαια

62. Το κίνημα των Ζηλωτών έλαβε μεγάλες διαστάσεις:

- α. σε όλη τη Θράκη
- β. κυρίως στην Αδριανούπολη
- γ. κυρίως στην Θεσσαλονίκη
- δ. κυρίως στην ύπαιθρο

63. Στη Σύνοδο της Φλωρεντίας (1439) συμμετέχουν μεταξύ άλλων οι:

- α. Αμέρικο Βεσπούτσι, Βάσκο Ντα Γκάμα, Βαρθολομαίο Ντιάζ
- β. Γεώργιος Σχολάριος, Γεώργιος Γεμιστός Πλήθων, επίσκοπος Νικαίας Βησσαρίων
- γ. Δάντης, Πετράρχης, Βοκκάκιος
- δ. Κωνσταντίνος ΙΑ' Παλαιολόγος, Ιουστινιανός, Λουκάς Νοταράς

64. Η τελευταία πόλη της Βυζαντινής Αυτοκρατορίας που κατακτήθηκε από τους Οθωμανούς το 1461 ήταν :

- α. η Καλλίπολη
- β. η Κωνσταντινούπολη
- γ. η Προύσα
- δ. η Τραπεζούντα

65. Τις μεγαλύτερες διαστάσεις έλαβαν οι κοινωνικές συγκρούσεις στη(ν):

- α. Θεσσαλονίκη
- β. Προύσα
- γ. Κωνσταντινούπολη
- δ. Ήπειρο

66. Στο Κοσσυφοπέδιο ο σέρβος ηγεμόνας Λάζαρος συγκρούστηκε διαδοχικά με τους:

- α. Οσμάν και Ορχάν
- β. Ορχάν και Βαγιαζήτ
- γ. Μουράτ και Βαγιαζήτ
- δ. Βαγιαζήτ και Μουράτ Β'

67. Στη Σύνοδο Φερράρας-Φλωρεντίας (1438-1439) αποφασίστηκε:

- α. η πλήρης υποταγή της Ορθόδοξης στην Καθολική Εκκλησία
- β. η πλήρης υποταγή της Καθολικής στην Ορθόδοξη Εκκλησία
- γ. η αποστολή βοήθειας (έμψυχο και άψυχο υλικό) στην Κωνσταντινούπολη
- δ. το οριστικό Σχίσμα των δύο Εκκλησιών

68. Ο Ιωάννης Βατάτζης:

- α. ίδρυσε την Αυτοκρατορία της Τραπεζούντας
- β. ανέκτησε την Κωνσταντινούπολη από τους Λατίνους
- γ. επέβαλε δυσβάσταχτη φορολογία στους φτωχούς αγρότες
- δ. κατέστησε την Αυτοκρατορία της Νίκαιας διεθνώς υπολογίσιμη δύναμη

69. Ο πρώτος αποκλεισμός της Κωνσταντινούπολης (1393-1394) έγινε από τα στρατεύματα του:

- α. Ορχάν
- β. Μουράτ Α'
- γ. Βαγιαζήτ
- δ. Λάζαρου

70. Η συγκρότηση ναυτικών εταιρειών γενικεύεται από τον 12ο αιώνα :

- α. στην Κωνσταντινούπολη
- β. στη Βενετία και στη Γένουα
- γ. στην Κύπρο
- δ. στη Λισαβόνα